Prof. N.Nagaraju,
Vice Chancellor

A Vision for the Research Chair

The story and faith of Bhima Boi reverberates, not just in western Odisha but other parts of the country as well. One of the most remarkable cultural figures of the late nineteenth century, he lived among the forest dwellers of western Odisha, striking an instant cord with the people through his simple and lyrical Bhajans. Espousing a singularly inclusive faith which centers around the spiritual vision of Sunyata, they are oral, rhythmic and from the everyday life of the people, and at the same time enunciating lofty thought.

The chair at Gangadhar Meher University established by government of Odisha makes an impassioned effort to relate and research the works of this poet-preacher; establishing chronology, decoding and explicating the works contextually and bringing them to the larger public through publications, seminars and symposia. Interdisciplinarity and intersectionality underpin this effort which, apart from the above stated aims, should help in understanding the indigenous aspects of the communities of the region and their ecological practices.

The chair has started bringing out, reports, journal, theme papers and edited works on the poet. Hopefully the chair will make more such efforts and the government will support the chair to take the research to the next level. The works of a living faith needs all-round support

Bhima Bhoi Research Centre
Activity Report
(2019-2024)

Introduction:

Marginalized communities in Odisha constitute a substantial population of Odisha and research on their social, political and cultural aspects is very scarce, often not resulting in solutions to the problems. Their faiths and beliefs are almost invisible in the face of the dominant and assimilating Jagannath cult, the "Maudamani'. Bhima Bhoi and Mahima Dharma, a living faith, manifesting rather late but incorporating many spiritual and philosophical traits of faiths of Indian soil, offers interesting narratives on socio-cultural life of the marginalized/ 'others' in Odisha. It is interesting to study how this relatively new religion (It is considered to be of recent origin) has challenged the hegemony of a dominant religion andculture. The most curious aspect of this religion is its emphasis on egalitarianism and liberation from oppression to enlightenment. The Bhima Bhoi Research Centre at GMU was established with a missionary vision to study these aspects of Mahima Dharma and role of Bhima Bhoi in promoting these values.

Vision

1. To study and research on the works of Bhima Bhoi and the living faith of Mahima Dharma from an inclusive perspective and develop a history of the communities of the Faith.
2. To publish the unpublished Pothis of Santha Kabi Bhima Bhoi.

Objectives

1. To establish the chronology of the works and study the development of spiritual vision of Bhima Bhoi.

2. To do research on Bhima Bhoi works for its contribution to Odia literature and its place in the literary world
3. To carry out interdisciplinary research in the arena of social sciences and humanities for the upliftment of marginalized communities in Odisha, especially the communities practicing the Mahima Faith
4. To study Mahima Ashrama and its management.
5. To undertake research to develop an understanding of the consequences of social exclusion and discrimination, economic growth and poverty, education, health, political participation and wellbeing of the marginalized social groups.

The following is a detailed list of activities undertaken by the centre in the last four years.

Research and Publications

The research centre did a lot of work during the covid period. As there was no physical interaction, the centre focused on collection of manuscripts and Pothis during this period. The Centre now hosts a rich variety of Pothis in its possession.

2021

1. Meher Pradeepa (Journal) Special issue dedicated to Bhima Bhoi was published in which research papers of eminent writers and scholars of different Universities were placed.

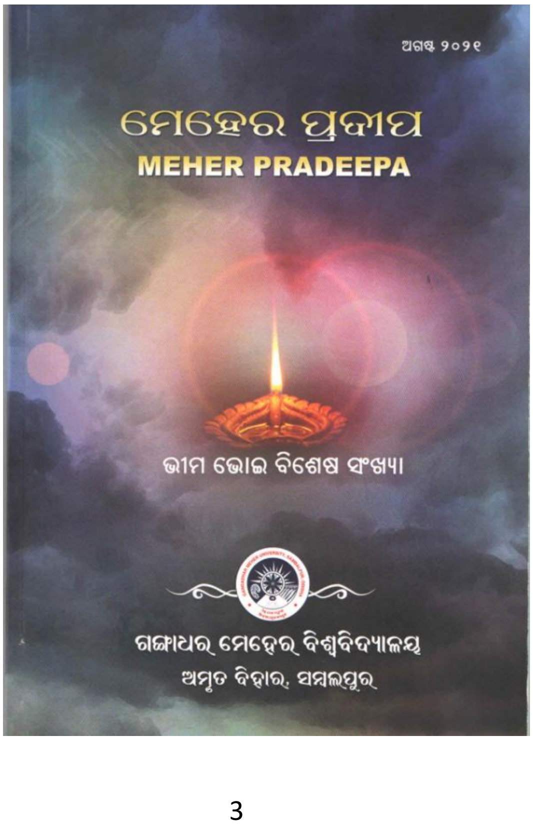

2. “Jejemanka Gapapedi”, A collection of short stories for children, written by legendary story writer Laxminath Bejbarua of Assam, based and focused on Historical prospect of 19th century, Sambalpur. The original stories in Assam are translated by Nairmalee Mahanta.

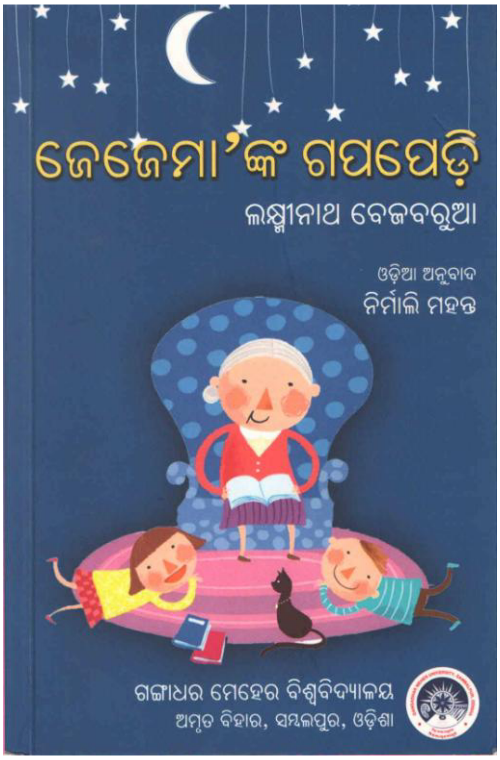

2022

Bhajana Mala - A revised issue of Bhima Bhoi’s “Bhajana Mala” was published in which about 14 numbers of unpublished bhanjan, collected from pothis were placed besides his 300 Bhanjans.

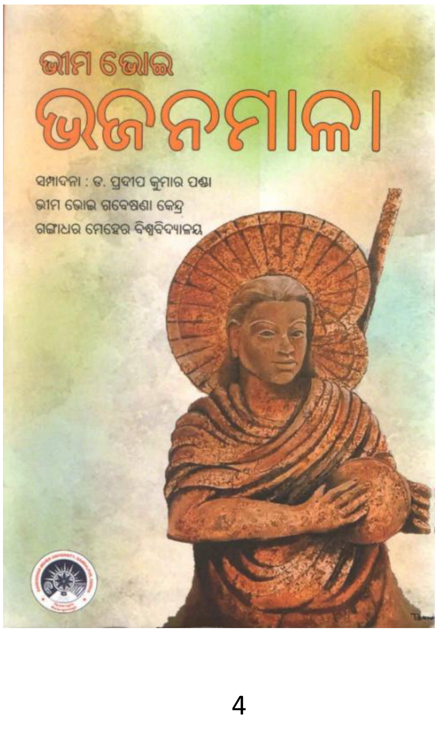

2023

Book Lekha Alekha is a volume on some of the interesting facets of Bhima Bhoi and Mahima Dharma and many prominent scholars have contributed to the volume. The book is edited by Professor Pradip panda.

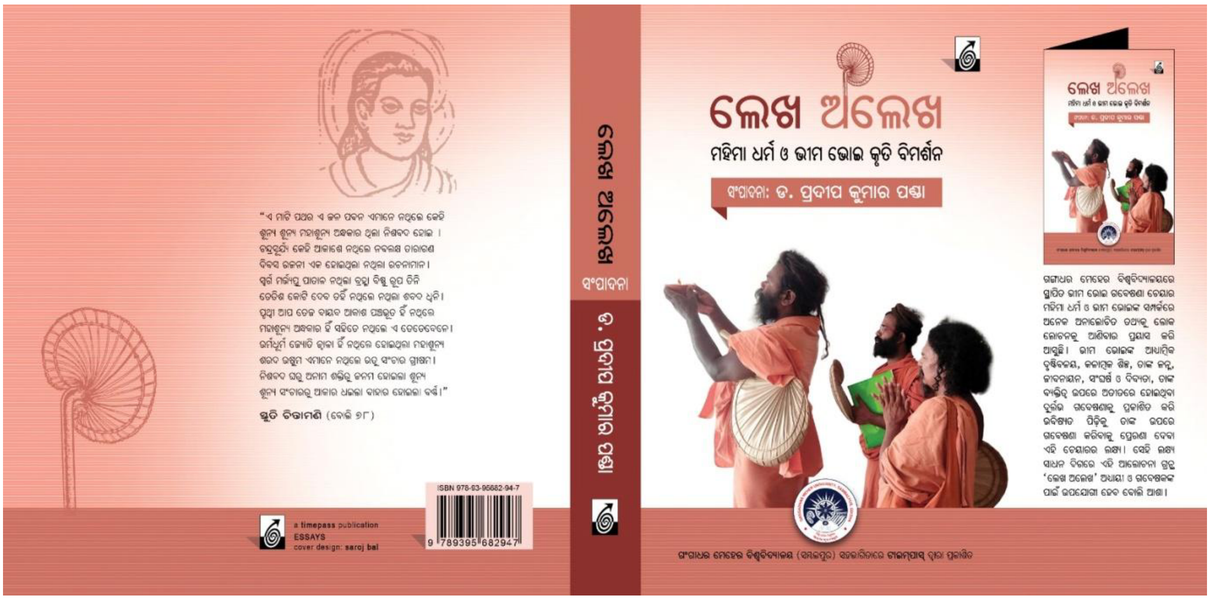

Seminar/Workshops/Webinars

2019

On **6th August 2019 Bhima Bhoi Memorial** talk was conducted and two distinguished scholars **Prof. Debendra Kumar Dash and Prof. Gouranga Charan Dash** delivered talk to hundreds of research scholars from different Universities, Prof. Debendra Kumar Dash critically analysed on the topic: **ଭୀମ ଭୋଇ ଚର୍ଚା: ଅତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ and Gouranga Charan Dash talk on the topic: ଭୀମ ଭୋଇ ସାହିତ୍ୟ: କେତେକ ଗୁମର.**

1. 09.04.2021 An Art workshop was Organised by the Chair to create interest and propagate the socio cultural aspect of Mahima through Art. More than ten prominent artist were exuviated there light creation.

Prof. N.Nagaraju, Vice Chancellor Inaugurated the workshops and Veteran artist Sri Bholanath Nayak was penotes speaker.

2. A Webinar on the topic "Adhunikatara Parampara O Kabi Bhima Bhoi" was conducted on 26th June 2021. Dr. Panchanan Mishra, Retd. Professor of English and an eminent critic of Odia literature had delivered a talk. Many Scholars from different parts of Odisha participated in the deliberations.

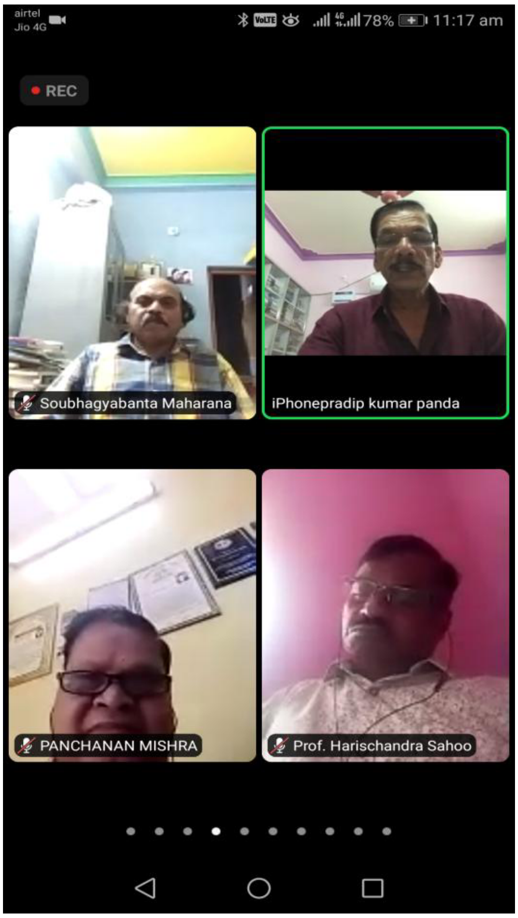

3. An international webinar entitled “**Bhima Bhoi poetics, perceptions and politics** “was conducted on **6th July 2021**. **Dr. Ishita Banerjee Dubey**, Professor of Centre of studies Asia and Africa, De Mexico has delivered a talk and participated in a fruitful interactive session.

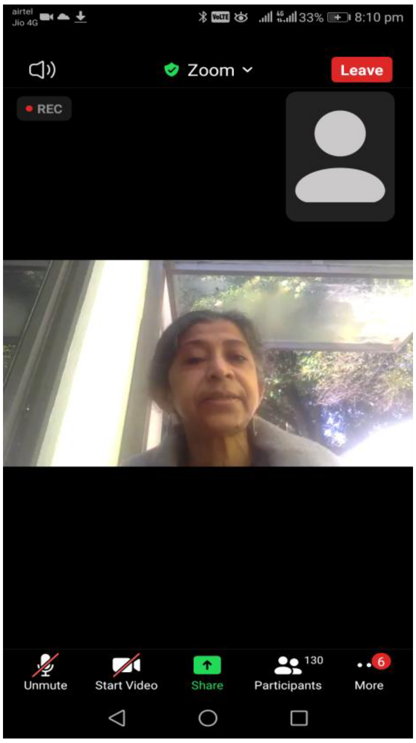

4. A National seminar on the topic **“Bhartiya Bhakti Dharma and poet Bhima Bhoi”** was conducted in collaboration with **the Kendra Sahitya Akademy on 25th September 2021. Eminent Scholars like Dr. Fanindra Deo, Prof. Kalidash Mishra, Prof. Kumud Ranjan Panigrahi, Dr. Shyam Bhoi, Dr. Akhila Biswal, Prof. Harish Chandra Sahoo** presented papers on the topic during the three sessions of the one-day national seminar. Prof. Pradip Kumar Panda of Bhima Bhoi Research Centre, G.M University presented the Keynote Address. Prof. N. Nagaraju, Vice Chancellor of G.M. University and Prof. Deepak Behera, Vice Chancellor of KISS Deemed to be University Bhubaneswar jointly inaugurated the Seminar.

2022

1. A two-day workshop cum seminar on the topic "Origin and Growth of Mahima Cult: Role of the Saint Poet" was conducted on the 10th and 11th February 2022. Prof. Ishita Banerjee Dubey of De Mexico was the chief guest who delivered a lecture on Research Methodology to the participants and interacted with them. About 50 Research Scholars of social sciences and many other intellectuals of the locality participated in the workshop.

The seminar shall also witnessed several extension activities such as: Panel Discussions, Workshops on Cultural Significance of Mahima Cult and Field trip to The Sadhana Pitha of Bhima Bhoi at Khaliapali.

2. On 17.04.22 Bhima Bhoi Jayanti and Memorial Talk by Dr. Bhibhuti Bhusan Panda Retd. Professor. The spiritual journey of Santha Kabi, the social scenario of Nineteenth century Odisha with a special focus to Western Odisha was highlighted in his talks.

3. Gangadhar Meher University, Sambalpur, in collaboration with Karnataka Sahitya Academy and Odisha Sahitya Academy organized the Translation Workshop on Bhakti Literature from 12th to 15th July, 2022**.** Six numbers of Eminent Translator from each Karnataka and Odisha has attended. Numbers of Bhakti Poems were translated from Odia to Karnataka and Karnataka to Odia including more than 50 Bolis and Bhajans of Bhima Bhoi, Two Anthology in Karnnad and Odia of translated work has been published with collaboration of both the academy.

In the technical session of the workshop on 12-07-22, a general consensus about the selection of Bhakti poets from Odisha and Karnataka was arrived as part of a discussion. The following sets of poets representing diverse socio-cultural and spiritual/mystical orientations from 12th-20th centuries from the Kannada literary tradition were chosen:

i. **12th Century Vachanakaras**: Basavanna, Akka Mahadevi, Allama Prabhu, Bonta Devi, Dasimayya, Manasanda Maritande
ii. **15th Century Tripadikaras:** Sarvagyan
iii. **16th, 17th, 18th Century Kirtanakaras:** Purandara Dasa, Kanaka Dasa, Vaadiraja Tirtha, Vijaya Vitthala Dasa
iv. **19th and 20th Century Tattwapadakaras/Swaravachanakaras:** Shishunala Sharif, Kadakola Madivalappa, Chennur Jalalsaab, Mahagaon Meerasaab, Nijaguna Shivayogi, Balalila Mahanta Shivayogi

From the Odia Bhakti traditions, the following sets of poets were chosen for translation to Kannada:

i. **Panchasakha Yuga:** Balarama Das, Achyutananda Das, Jagannatha Das
ii. **Riti Yuga:** Salabega, Banamali
iii. **Adhunik Yuga:** Bhima Bhoi, Gangadhar Meher

The choice of poets and Vachanakaras was informed by their thematic preoccupations and special care was taken to make the list representative of a wide gamut of articulations with specific caste/class and community affinities. The more well-known, celebrated Vachanakaras like Basavanna in Kannada or Bhima Bhoi in Odia were chosen along with the lesser-known poets, women poets, Muslim poets, and so on.

The entire team, comprising of delegates from Karnataka Sahitya Academy and Odisha Sahitya Academy, under the able supervision of the Workshop Director, formed smaller units of two each. On each day of the workshop, a delegate from Karnataka was paired up with a delegate from Odisha, in order to facilitate the simultaneous translation of a wide range of texts from Kannada to Odia and vice-versa. Chosen poems were first read out to the partners with brief remarks on the contextual significance of the poets. Expressions

rooted in a specific socio-cultural milieu were explained in greater details. Every attempt was made not to distort the poems with interpretation and intellectualization. The final, proof-read translations of all poems were read out during a general discussion that concluded each day's endeavours. Changes were suggested, and linguistic/grammatical nuances of each language were retained. Special efforts were made by most of the translators to restore the rhythm and musicality of the verses under consideration.

4. Bhima Bhoi Lecture Series 6 has been conducted at L.G-1 of Gangadhar Meher University on dt.**04.11.2022 Dr.Basudev Sunani and Sri.Saroj Kumar Mohanty** has delivered talk on **"ଭୀମଭୋଇ ସାହିତ୍ୟରେ ଜନବାଦୀ ଚେତନା ଓ ତାର ସମ୍ପ୍ରତିକତା"**

2023

1. Conducted Three-day National Seminar on the topic "Mahima **Dharma and Bhima Bhoi in our Time: Texts and Contexts"** in the University on date **01.03.2023 to 03.03.2023**. About Thirty Research papers have been presented by Resource person and Research Scholar. About three hundred scholars including Teachers and Students of the University participated in the event. Some highlighted themes of the seminar were i. Bhima Bhoi : Text analytics ii. Language of Bhima Bhoi a Linguistic Study iii. Modernity and Religious Believe and Literary Concept iv. Historical concept of Mahima Dharma and Bhima Bhoi ideology v. Manaba Dharma O Biswa Drusti vi.Tradition and Beyond in Bhima Bhoi Literature vii. Experimental Choutisha of Bhima Bhoi viii. Satya O Sunya Upasana ix. Sunya Sadhanara Parampara x. Darshanika Dursti O Bhima Bhoi xi. Mahima Gosain eka Sambhabya Sangrachana.

On the final day a field trip was conducted by the chair to Kandhara Village of Rairakhol. Where the smruti kupa is situated. A Santha Samabesa was conducted at the Historical Divya Siddhi Khetra of Santha Kabi Bhima Bhoi.

2. 10.10.2023 Bhima Bhoi Memorial Talk was conducted in seminar hall of the University. Two prominent Professors Giribala Mohanty and Kailash Pattaniak of Biswabharati, Shantiniketan delivered talk on the topic "Bhimara Katha O Kathare Bhima".

2024

A National Seminar on **2-3 January 2024** was hosted by Gangadhar Meher University, Sambalpur in **Collaboration with Central Tribal University of Andhra Pradesh**.

The seminar was inaugurated by Prof. N. Nagaraju,Vice Chancellor of Gangadhar Meher University and the Chief Guest was Prof. T.V Kattimoni, Vice Chancellor Central Tribal University. Andhra Pradesh. 21 Members of Resource Person from different parts of Odisha and Other States were presented talks and papers more than Two Hundred participants from different Universities and Colleges were participated in the Seminar.

The Chief Guest of the seminar Prof. T.V Kattimani in his address emphasised on the topic "The Legacy of Mahima Dharma and Cultural preservation" the other Topics highlighted during all the four sessions were

- Mahima Dharma: Origins, Beliefs, and Practices
- Bhima Bhoi: Life, Poetry, and Influence
- Literature of the Marginalised: Voices and Expressions
- Contemporary Relevance and Challenges
- Mahima Dharma and Social Justice
- Mahima Dharma & Cultural revolution
- Mahima Dharma in Comparative Religious Studies
- Mahima Dharma and Tourism
- Preserving Odia Identity through Mahima Poetry
- Exploring Mahima Dharma and Harmony with Nature

Beyond academic discussions the Seminar create a casting impact on participants thorough performing Mahima Bhajans and Kirtan by renewed Mahima Sadhus, invited from Mahimapuram of Jharsuguda district of Odisha. Besides these a Film **"Rupa Arupa"** produced and directed by Debaranjan was screened its premier show

in which the life stay at Bhima Bhoi and the concept of Mahima cult was narrated logistically.

A Field tour to The Samadhi pitha of Saint Bhima Bhoi, Khaliapali at Sonepur district of Odisha by scholars and Guests was addressed religious and Cultural significance of Mahima Cult on the end day of the seminar.

Another Creative activities of Art Workshop was organised during the seminar to glorify the sanctity of ‘ **Sunya Brahma’** about fifteen Artists (Students of Gangadhar Meher University) were demonstrated live Art in Canvas and Showcased.

Extension Programmes:

Bhima Bhoi chair initiated many programmes to promote and preserve the values of Mahima Dharma and the teachings of Bhima Bhoi. It has visited many places like Kandhara, Khaliapalli (two most important places associated with Bhima Bhoi),Joranda, Madhupur, ,Kankanapada, Sohela, ,Mahimapuram (Bijapali),Bartunda, Bedalpat, Gujapahad, Budharaja etc. and had interaction with villagers and the Ashram Nivasis. The purpose of such visits is to interact with local villagers who are influenced by Bhima Bhoi teachings and to collect rare manuscripts and Pothis available with local people. The programmes also focused on meeting Sadhus and understand their perspective of Mahima Dharma.

Kumbhapatia Sadhu at Joranda

Bhima Bhoi Samadhi Pitha at Khaliapali

Smruti

With Birendra Baba at Sohela Mahima Ashram

Mahima Ashram Bartunda (Kashipali,Bargarh)

Research Collaborations

During the post covid period particularly after 2021, the chair has taken initiatives to enage many important public libraries in Odisha. Some of them are Public Library, Sambalpur, Nabin Sahu Museum, Jyoti vihar, State Museum Odisha, Odisha Sahitya Academy, Sahitya Akademy, New Delhi, Ashrams of Mahima cult of the locality including Joranda, Khaliapali, Kandhara, Madhupur, Kankanapada, Sohela, Mahimapuram (Bijapali),Bartunda, Bedalpat, Gujapahad, Budharaja etc. Most of them are local libraries but they contain important information about Bhima Bhoi and Mahima Dharma. The Chair had a formal dialogue with these institutions and there will be shortly mutual exchange of research material through exchange programmes.

The chair has also entered a formal MOU with KISS, Bhubaneswar with the sole objective to promote research on Bhima Bhoi and Mahima Dharma. The chair recently had started a dialogue with Andhra Pradesh Central University to enter into a formal engagement to carryforward the teachings of Bhima Bhoi.

Although, several interdisciplinary projects focused on Mahima Dharma, Bhima Bhoi and deprived section of the society have been initiated in these years and are ongoing with optimal use of resources and to the best of the abilities. With strongly believe that there is more work to be done in this field. The centre will undertake more innovative research projects in future and thereby, emerge as a learning hub and resource centre preserving the live and work of Bhima Bhoi.

Pradip Kumar Panda
07.03.2024

Dr Pradip Kumar Panda
Chair Professor
Bhima Bhoi Research Chair

Professor, *Bhima Bhoi Chair*
Gangadhar Meher University
AMRUTA VIHAR, SAMBALPUR

Media Coverage

ସନ୍ଥ କବିଙ୍କ ସୃଷ୍ଟି ଓ ତ୍ୟାଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଚେତନା ଅନନ୍ୟ

ସମ୍ବଲପୁର,୨୬।୯(ସହର): ସମଗ୍ର ବିଶ୍ୱରେ ବିସ୍ମୟ ଓ ଅଲୌକିକ, ରହସ୍ୟମୟ ଚରିତ୍ର ଭୀମଭୋଇଙ୍କ କବିତ୍ୱ, ସନ୍ଥତ୍ୱ, ମହିମା ଏବଂ ଜୀବନୀ। ସେଇ ସନ୍ଥଙ୍କ ଐତିହାସିକତା, ମାନବିକତା, ତ୍ୟାଗପୂର୍ଣ୍ଣ ଚେତନା ଉପରେ କେନ୍ଦ୍ରିତ ଥିଲା

‘ସନ୍ଥକବି ଭୀମଭୋଇ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର’। ସାହିତ୍ୟ ଅକାଦେମି ଓ ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଜିଏମୟୁ) ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟାପନା ପ୍ରକୋଷ୍ଠ-୧ରେ ଶନିବାର ଆୟୋଜିତ ହୋଇଯାଇଛି ଆଲୋଚନା ଚକ୍ର। ସାହିତ୍ୟ ଅକାଦେମି, ଓଡ଼ିଆ ପରାମର୍ଶଦାତା ବୋର୍ଡ ଆବାହକ ଡ. ବିଜୟାନନ୍ଦ ସିଂହଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରକୁ କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ। ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ କିସ୍ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଦୀପକ କୁମାର ବେହେରା। ମହିମା ଧର୍ମର ତିନିଜଣ ସାଧୁଙ୍କ ଭୀମଭୋଇ ଭଜନ ସହ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା ଆଲୋଚନାଚକ୍ର। ଜିଏମୟୁ ଭୀମଭୋଇ ଗବେଷଣା ଚେଆର୍ ପ୍ରଫେସର ଡ. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା ଭିତ୍ତିପ୍ରବନ୍ଧ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ। ଉଦ୍‌ଘାଟନୀ ସଭାକୁ ଅଧ୍ୟାପିକା ଅଞ୍ଜଳି ତ୍ରିପାଠୀ ସଂଚାଳନ କରିଥିବାବେଳେ ସାହିତ୍ୟ ଅକାଦେମି ପୂର୍ବାଞ୍ଚଳ ଶାଖା କୋଲକାତାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଅଧିକାରୀ ମିହିର ସାହୁ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାଶ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରର ପ୍ରଥମ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରଫେସର କାଳିଦାସ ମିଶ୍ର ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିବାବେଳେ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିଥିଲେ ଡ. ଫଣିନ୍ଦମ ଦେଓ ଓ ଡ. ଶ୍ୟାମ ଭୋଇ। ସେହିପରି ପ୍ରଫେସର କୁମୁଦ ରଞ୍ଜନ ପାଣିଗ୍ରାହୀଙ୍କ ସଭାପତିତ୍ୱରେ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଧିବେଶନରେ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ କରିଥିଲେ ଅଧ୍ୟାପକ ଅଖିଳ ନାୟକ ଓ ଡ. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ। ଉଭୟ ଅଧିବେଶନକୁ ସଂଚାଳନ କରିଥିଲେ ଅଧ୍ୟାପିକା ଡ. ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବେହେରା। ଶେଷରେ ଭୀମଭୋଇ ଗବେଷଣା ଚେଆର୍ ପ୍ରଫେସର ଡ. ପଣ୍ଡା ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ସୂଚନାଯୋଗ୍ୟ ଯେ, ପୂର୍ବରୁ ଭୀମଭୋଇ ଚେୟାର ପକ୍ଷରୁ ସମ୍ବଲପୁରର ବରିଷ୍ଠ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜିତ ହୋଇଥିଲା।

ଜିଏମ୍‌ୟୁ ଭୀମଭୋଇ ଚେୟାର୍ ପକ୍ଷରୁ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର

ସମ୍ବଲପୁର, ୬।୭ (ଇମିସ): ଗଂଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଭୀମଭୋଇ ଚେୟାର ପକ୍ଷରୁ ଅନ୍‌ଲାଇନ୍ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଏଥିରେ 'ଇ ଆଇ କଲେଜିଓ ଡେ ମେକ୍ସିକୋ'ର ଏସୀୟ ଓ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରର ଇତିହାସ ବିଭାଗ ଅଧ୍ୟାପିକା ଇପ୍ସିତା ବାନାର୍ଜୀ ଦୁବେ ଭୀମଭୋଇଙ୍କ ଜୀବନ, ଦର୍ଶନ, ସାମାଜିକ ପ୍ରଭାବ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦିଗ ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ସେ ଭୀମଭୋଇ ଓ ମହିମା ଧର୍ମ ଉପରେ ଗବେଷଣା ଓ ପୁସ୍ତକ ରଚନା ନିମନ୍ତେ ଓଡ଼ିଶାର ସମ୍ବଲପୁର, ରେଢାଖୋଲ, ସୋନପୁର, ବରଗଡ, ବଲାଙ୍ଗୀର ଓ ଯୋରନ୍ଦା ଆଦି ସ୍ଥାନ ପରିଦର୍ଶନ କରିଛନ୍ତି। ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଫେବ୍ରୁଆରି ମାସରେ ପୁଣି ଏହିସବୁ ଅଂଚଳ ପରିଦର୍ଶନ କରିବାର ଅଛି ବୋଲି କହିଥିଲେ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ଜିଏମ୍‌ୟୁ କୁଳପତି ପ୍ର. ଏନ୍ ନାଗାରାଜୁ ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିବା ବେଳେ ଉପକୁଳସଚିବ ଉମାଚରଣ ପତି ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ। ପ୍ର. ଉମାକାନ୍ତ ମିଶ୍ର ଅତିଥି ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। ଚେୟାର ପ୍ରଫେସର ଡା. ପ୍ରଦୀପ ପଣ୍ଡା ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ବହୁ ଲେଖକ, ଗବେଷକ, ଅଧ୍ୟାପକ ଓ ଛାତ୍ର ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ।

ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁଦୃଢ଼ ହେବ

ସମ୍ବଲପୁର/ଭୁବନେଶ୍ୱର,୧୨।୭(ବ୍ୟୁରୋ)

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ମଞ୍ଚାସୀନ ଅତିଥିବୃନ୍ଦ।

ଓଡ଼ିଆ-କନ୍ନଡ଼ ଭକ୍ତି ସାହିତ୍ୟର ଜାତୀୟ ସ୍ତରୀୟ ଅନୁବାଦ କର୍ମଶାଳା

ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଓ ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବଲପୁର ପକ୍ଷରୁ ଓଡ଼ିଆ-କନ୍ନଡ଼ ଭକ୍ତି ସାହିତ୍ୟର ଜାତୀୟ ଅନୁବାଦ କର୍ମଶାଳା ମଙ୍ଗଳବାର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରେକ୍ଷାଳୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଛି। କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ଆୟୋଜିତ ଏହି କର୍ମଶାଳାକୁ ଓଡ଼ିଆ ଭାଷା, ସାହିତ୍ୟ ଓ ସଂସ୍କୃତି ବିଭାଗର ଅତିରିକ୍ତ ମୁଖ୍ୟ ଶାସନ ସଚିବ ମଧୁସୂଦନ ପାଢ଼ୀ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରି କହିଲେ, ଜାତୀୟସ୍ତରରେ ଏହି ଅନୁବାଦ କର୍ମଶାଳା ଆୟୋଜନ ଏକ ଅଭିନବ ଉଦ୍ୟମ। ଏହାଦ୍ୱାରା ଭାରତର ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ମଧ୍ୟରେ ଯୋଗାଯୋଗ ସୁଦୃଢ଼ ହେବା ସହିତ ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷା ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ତ୍ୱରାନ୍ୱିତ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି କହିଥିଲେ। ସମ୍ମାନିତ ଅତିଥି ଭାବେ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ସଭାପତି ଡ. ହୃଷୀକେଶ ମଲ୍ଲିକ [illegible] ଜେନା, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀର ସଭାପତି ଡ. ବି.ଭି. ବସନ୍ତ କୁମାର ଯୋଗ ଦେଇ ଅନୁବାଦର ଗୁରୁତ୍ୱ ସମ୍ପର୍କରେ କହିଥିଲେ। ଇଂଲିଶ ମାଧ୍ୟମ ଭାଷାରେ ଓଡ଼ିଆରୁ କନ୍ନଡ଼ ଓ କନ୍ନଡ଼ରୁ ଓଡ଼ିଆକୁ ଅନୁଦିତ ଉଭୟ ଭାଷାର [illegible] କରିବେ। ପ୍ରତ୍ୟେକ ପାଣ୍ଡୁଲିପି ୧୫୦ ପୃଷ୍ଠା ବିଶିଷ୍ଟ ହେବ ବୋଲି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି।

୧୫ ତାରିଖ ଯାଏ ଚାଲିବାକୁ ଥିବା ଏହି କର୍ମଶାଳାରେ ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀର ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ପ୍ରଫେସର କାଳିଦାସ ମିଶ୍ର, ପ୍ରଫେସର ଗୁରୁଚରଣ ବେହେରା, ପ୍ରଫେସର ମ୍ୟାରୀ ମହାନ୍ତି ଓ ଡ. ଶୈଳେନ୍ ରାଉତରାୟ ଏବଂ କର୍ନାଟକ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ପ୍ରତିନିଧି ଭାବେ ଡ. ମହାଦେବ ସଙ୍କନାପୁରା, [illegible] ବିକ୍ରମ ବିଶାଜୀ ଓ ଛାୟା ଭଗବତୀ ଯୋଗଦେଇଛନ୍ତି। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳସଙ୍ଗୀତ 'ବିଶ୍ୱଦେଖେ ମଧୁମୟ'ର ପରିବେଷଣ ପରେ ଭୀମଭୋଇ ଚେୟାରର ପ୍ରଫେସର ଡ. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ। ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ସଚିବ ପ୍ରବୋଧ କୁମାର ରାଉତ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା, କର୍ମଶାଳାର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ ପ୍ରଫେସର ଏଚ.ଏସ୍. ଶିବପ୍ରକାଶ ଭିତ୍ତିପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ ଓ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାଶ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ।

ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ ସେତୁ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରେ

ସମ୍ବଲପୁର,୨୨।୬(ବ୍ୟୁରୋ)

ଅତିଥିମାନେ ପୁସ୍ତକ ଉନ୍ମୋଚନ କରୁଛନ୍ତି।

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଜିଏମୟୁ) ପକ୍ଷରୁ ଓଡ଼ିଆରେ ଅନୁବାଦିତ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ସଂକଳନ ଜେଜେମାଙ୍କ ଗପପେଡି ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଜିଏମୟୁ କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁ ଏହାକୁ ଉନ୍ମୋଚନ କରିଥିଲେ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଭୀମ ଭୋଇ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଚେୟାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରଫେସର ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା ସଭା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ। ଐତିହାସିକ ଦୀପକ କୁମାର ପଣ୍ଡା ବେଜବରୁଆଙ୍କ ବିଷୟରେ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ। କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାଶ ପୁସ୍ତକର ମୂଳ ଲେଖକ ଓ ଅନୁବାଦକଙ୍କ ସଂକ୍ଷିପ୍ତ ପରିଚୟ ଓ ଉପକୁଳସଚିବ ଡ. ଉମାଚରଣ ପତି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ଦେଇଥିଲେ। ବିଭିନ୍ନ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟର ଏନ୍‌ସିସି ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ର ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ସେହିପରି

ଜିଏମ୍‌ୟୁରେ ଜେଜେମା'ଙ୍କ ଗପପେଡ଼ି ଉନ୍ମୋଚିତ

ଭର୍ଚୁଆଲ ଜରିଆରେ ଆସାମ ସାହିତ୍ୟ ସଭା ସଭାପତି ପୁଲସ୍ତ୍ୟ ସାଇକିଆ, କର୍ଣ୍ଣାଟକ ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ସଭାପତି ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର, ଓଡ଼ିଶା ସାହିତ୍ୟ ଏକାଡେମୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡ. ହୃଷୀକେଶ ମଲ୍ଲିକ ସମ୍ବୋଧିତ କରି କହିଲେ ଯେ, ଅନୁବାଦ ସାହିତ୍ୟ ବାସ୍ତବରେ ବିଭିନ୍ନ ଭାଷାଭାଷୀ ରାଜ୍ୟଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସେତୁ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥାଏ । ଏହି ସାହିତ୍ୟ ଧାରା ଆଗକୁ ଅବ୍ୟାହତ ରହିବା ଉଚିତ। ଗଳ୍ପ ସଂକଳନ ରଚୟିତା ନିର୍ମାଳୀ ମୋହନ୍ତ କହିଲେ ଯେ, ସେ ଆସାମର ଝିଅ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ବୋହୂ ଭାବେ ଗଳ୍ପର ରଚନା କରିଛନ୍ତି। ଆସାମରେ ସାହିତ୍ୟ ରଥୀ ଭାବେ ପରିଚିତ ସାହିତ୍ୟକ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥ ବେଜବରୁଆଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ରଚିତ କ୍ଷୁଦ୍ରଗଳ୍ପ ସଂକଳନକୁ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅନୁବାଦ କରିଛନ୍ତି।

■ ଭୀମ ଭୋଇ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ

‘ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ସ୍ୱର ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣକାରୀ ଓ ପଦାବଳୀ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱରେ ମଣ୍ଡିତ’

ସମ୍ବଲପୁର,୨।୩(ସମିସ): ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରାୟୋଜିତ ‘ମହିମା ଧର୍ମ ଓ ଭୀମ ଭୋଇ: ଆଧାର ଓ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା’ ଶୀର୍ଷକ ତ୍ରିଦିବସୀୟ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରର ଆଜି ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିନରେ ୧୬ଟି ଗବେଷଣା ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥିଲା। ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ସ୍ୱର ବିଦ୍ରୋହୀ; କିନ୍ତୁ ଆବେଦନ ବିଶ୍ୱ କଲ୍ୟାଣକାରୀ। ତାଙ୍କ ପଦାବଳୀ କୋମଳ ସରସ; କିନ୍ତୁ ବ୍ରହ୍ମତତ୍ତ୍ୱରେ ମଣ୍ଡିତ। ମଧ୍ୟପ୍ରଦେଶର ସତନାମୀ, ବଙ୍ଗର ବ୍ରାହ୍ମ ପରି ଓଡ଼ିଶାର ମହିମା ଧର୍ମ ପୂର୍ଣ୍ଣତଃ ମୌଳିକ ଓ ନବବାର୍ତ୍ତାର ବାହକ। ସନାତନ ଧର୍ମର ମୂଳ ତତ୍ତ୍ୱର ଏକ ସଂସ୍କାର ମହିମା ଧର୍ମ ଓ ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ସାହିତ୍ୟ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ଏହି ଭଳି ଭିନ୍ନଭିନ୍ନ ମତ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା। ଆଜି ଅନୁଷ୍ଠିତ ତିନୋଟି ସମ୍ମାନରେ ପ୍ରମୁଖ ଆଲୋଚକ ଭାବେ ପ୍ର. ଆଦିତ୍ୟ ପ୍ରସାଦ ପାଢ଼ୀ, ତ୍ରିଲୋଚନ ପଟେଲ, କାହ୍ନା ବାବା, ପ୍ର. ହୃଷୀକେଶ ମହାନ୍ତି, ପ୍ର. ଧନେଶ୍ୱର ସାହୁ, ପ୍ର. ଗୌରାଙ୍ଗ ଚରଣ ଦାଶ, ଡ. ଫଣିନ୍ଦମ ଦେଓ, ଡ. ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ରଥ ଭାଗ ନେଇଥିଲେ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମୟ ଉପସ୍ଥିତ ରହି ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ କୃତୀର ଦିଗ ଉପରେ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରକୁ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରଫେସର ଡ. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା ସଞ୍ଚାଳନ କରିଥିଲେ।

ଜିଏମୟୁ ଅଧ୍ୟାପନା ପ୍ରକୋଷ୍ଠ-୧ରେ ଉପସ୍ଥିତ ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ର(ବାମ)। ମଙ୍ଗଳବାର ଜିଏମୟୁ ଅଧ୍ୟାପନା ପ୍ରକୋଷ୍ଠ-୧ରେ ପ୍ରଫେସର ଗୌରାଙ୍ଗ ଚରଣ ଦାସ ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଛନ୍ତି।

ଜିଏମ୍‌ୟୁରେ ଭୀମ ଭୋଇ ବକ୍ତୃତାମାଳା

ସମ୍ବଲପୁର,୬।୮(ବ୍ୟୁରୋ)

ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଜିଏମୟୁ) ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପକ୍ଷରୁ ମଙ୍ଗଳବାର ପ୍ରଥମ ଭୀମ ଭୋଇ ବକ୍ତୃତାମାଳା ଅମୃତବିହାର ପରିସରରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଛି। ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଫେସର ସନ୍ତୋଷ କୁମାର ରଥଙ୍କ ପରିଚାଳନାରେ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା। ଏଥିରେ ପ୍ରଫେସର ଦେବେନ୍ଦ୍ର କୁମାର ଦାସ ଯୋଗଦେଇ ଭୀମ ଭୋଇ ଚର୍ଚ୍ଚା, ଅତୀତ ବର୍ତ୍ତମାନ ଓ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରିଥିଲେ। ପ୍ରଫେସର ଗୌରାଙ୍ଗ ଚରଣ ଦାସ ଭୀମ ଭୋଇ ସାହିତ୍ୟ-କେତେକ ସୂମର ସମ୍ପର୍କରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ। କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଅତନୁ କୁମାର ପତି ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ରଚନା ବିଷୟରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ। ଉପକୁଳସଚିବ ଉମାଚରଣ ପତି ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ସୂଚନା ଓ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ପ୍ରାଧ୍ୟାପକ ଡ. ଲମ୍ବୋଦର ସାହୁ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ଏଥିରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଭାଗର ଛାତ୍ରୀଛାତ୍ର, ବରିଷ୍ଠ ନାଗରିକ, ଶିକ୍ଷାବିତ୍, କବି, ଲେଖକ, ପ୍ରାବନ୍ଧିକ ଯୋଗଦେଇଥିଲେ।

ଭୀମ ଭୋଇ ଦଳିତ, ନିଷ୍ପେଷିତ ମଣିଷର ସ୍ୱର ଥିଲେ

ଜିଏମ୍‌ୟୁ ଭୀମଭୋଇ ଚେୟାର୍ ପକ୍ଷରୁ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର

ସମ୍ବଲପୁର, ୪।୧୧(ଇମିସ): ଚର୍ଯ୍ୟାପଦ, ସାରଳା ଦାସ, ପଞ୍ଚସଖା ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ବହି ଆସିଥିବା ଜନବାଦୀ ଧାରାର ପ୍ରଖର ଉତ୍ତରଣ ଥିଲେ ସନ୍ଥକବି ଭୀମ ଭୋଇ। ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ଥିଲା ଦଳିତ, ନିଷ୍ପେଷିତ ମଣିଷର ଆର୍ତ୍ତ ବିଦ୍ରୋହ। ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ବକ୍ତୃତାମାଳାରେ ଯୋଗଦେଇ ଦଳିତ କବି ଓ ଚିନ୍ତକ ଡ. ବାସୁଦେବ ସୁନାନୀ ଏବଂ କବି ତଥା ସାମାଜିକ କର୍ମୀ ସରୋଜ ଏହି ନିର୍ଯାସ ଉପସ୍ଥାପନ କରିଛନ୍ତି। ଡ. ସୁନାନୀ କହିଲେ ଜଣେ ମଣିଷକୁ ଯଦି ଅକର୍ମଣ୍ୟ କରିବାର ଅଛି ତେବେ ତାକୁ ଦେବତା କରିଦିଅ ଓ ଯଦି ଅପମାନିତ କରିବାର ଅଛି ତେବେ ତାକୁ ତା' ଜାତି ଚିହ୍ନେଇ ଦିଅ। ଭୀମଙ୍କୁ ସନ୍ଥ ଓ କନ୍ଧ କହି ଆମେ ତାହା ହିଁ କରି ଆସିଛୁ ବୋଲି ସେ ସମାଲୋଚନା କରିଥିଲେ।

ଡ. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଆବାହକତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ସମ୍ମାନକୁ ସମ୍ବୋଧିତ କରି ସଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ତଥା କୁଳପତି ପ୍ର. ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁ ଦଳିତ ଚେତନାର ବିମର୍ଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଆହ୍ୱାନ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ। ସଭାରେ ଅତିଥି ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବେହେରା ଓ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ସୁନେଲି ଦେଇ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାଶ, ଓଡ଼ିଆ, ଇଂରାଜୀ ଓ ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟାପକ, ଅଧ୍ୟାପିକା ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସମେତ ସମ୍ବଲପୁରର ଅନେକ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଏହି ଆଲୋଚନା ସଭାରେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ।

ଜିଏମ୍‌ୟୁରେ ସନ୍ଥକବି ଭୀମ ଭୋଇ ବକ୍ତୃତାମାଳା

କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଯୋଗଦେଇଥିବା ଅତିଥିମାନେ।

ସମ୍ବଲପୁର,୧୯।୫(ବ୍ୟୁରୋ)

ସମ୍ବଲପୁର ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ (ଜିଏମ୍‌ୟୁ)ରେ ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପକ୍ଷରୁ ସନ୍ଥକବି ଜୟନ୍ତୀ ତଥା ଷଷ୍ଠ ବକ୍ତୃତାମାଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଉତ୍ତରାଞ୍ଚଳ ରାଜସ୍ୱ କମିଶନର ସୁରେଶ ଚନ୍ଦ୍ର ଦଳାଇ ମୁଖ୍ୟଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ମାନବବାଦୀ ସାହିତ୍ୟ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଭୀମ ଭୋଇ ଚେୟାରର ଅବଦାନ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଥିଲେ। ପ୍ରଫେସର ବିଭୂତି ଭୂଷଣ ପଣ୍ଡା ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କୁ ଓଡ଼ିଆ ଆଧୁନିକ ସାହିତ୍ୟର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ବୋଲି ଅଭିହିତ କରିଥିଲେ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳପତି ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କୁ ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ନବଜାଗରଣର ପୁରୋଧା ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରିଥିଲେ। ଜୟନ୍ତୀ ଅବସରରେ ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରର ଆଶ୍ରମ ପରିଦୃଶ୍ୟ ଗବେଷଣା କକ୍ଷ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା। ସନ୍ଥ କାହ୍ନା ଦାସ, ସନ୍ଥ ବଳଭଦ୍ର ଦାସ ପ୍ରମୁଖ ଶୂନ୍ୟକୁ ଦୀପ ଦାନ ପୂର୍ବକ ଏହି କର୍ମ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ। ମୁଖ୍ୟଅତିଥି ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ବନ୍ଦନା ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଅଙ୍କିତ ଭୀମ ଭୋଇ ପ୍ରତିକୃତିର ଅନାବରଣ କରିଥିଲେ। ପ୍ରଫେସର ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା ସ୍ୱାଗତ ଦେଇଥିବାବେଳେ ଉପକୁଳସଚିବ ଡ଼. ଉମାଚରଣ ପତି ସଭା ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ। ସଙ୍ଗୀତ ଗୁରୁ ମୋତିଲାଲ ଦୋରା ସାଥୀଙ୍କ ଗହଣରେ ଭୀମ ଭୋଇ ଭଜନ ପରିବେଷଣ କରିଥିଲେ।

କନ୍ଧରାରେ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର ଉଦ୍‌ଯାପିତ

ଜିଏମ୍‌ୟୁରେ ହେବ ଭୀମଭୋଇ ଜାତୀୟ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ରଃ ମନ୍ତ୍ରୀ

ସମ୍ବଲପୁର/ରେଢ଼ାଖୋଲ, ୩।୩ (ଇମିସ): ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସ୍ଥାପନ ହେବ ଜାତୀୟ ଭୀମ ଭୋଇ ଅଧ୍ୟୟନ କେନ୍ଦ୍ର। ଦେଶ ଓ ଦେଶ ବାହାର ଭୀମ ଭୋଇ ସାହିତ୍ୟ ଗବେଷକଙ୍କ ପାଇଁ ଏହି କେନ୍ଦ୍ର ହେବ ଏକ ଉତ୍କର୍ଷ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର। ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା ଚେୟାର ପକ୍ଷରୁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ତିନିଦିନିଆ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରର ଅନ୍ତିମ ଦିନରେ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥି ଭାବେ ଯୋଗଦେଇ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷା ମନ୍ତ୍ରୀ ରୋହିତ ପୂଜାରୀ ଏହି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ରେଢ଼ାଖୋଲସ୍ଥିତ କନ୍ଧରା ଗାଁରେ ଶତାଧିକ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଗବେଷକ ଓ ସାଧୁସନ୍ଥଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିରେ ବକ୍ତା ପ୍ର. ଧନେଶ୍ୱର ସାହୁ ଏବଂ ପ୍ର. ଫଣିନ୍ଦମ ଦେଓ ଗବେଷଣା କାର୍ଯ୍ୟରେ କ୍ଷେତ୍ରାଧ୍ୟୟନର ଗୁରୁତ୍ୱ, ବିଶେଷ କରି ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ପରି ପରିବ୍ରାଜକ କବିଙ୍କ ଅଧ୍ୟୟନ ନିମନ୍ତେ କନ୍ଧରା, କାଙ୍କଣପଡ଼ା, ମଧୁପୁର ଆଦି ଗ୍ରାମର ଲୋକକ୍ଷେତ୍ର ସହ ସମ୍ପୃକ୍ତି ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମତ ରଖିଥିଲେ। ଉଦଯାପନୀ ସମ୍ମାନରେ ତିରିଶରୁ ଅଧିକ ମହିମା ସାଧୁଙ୍କୁ ଅଙ୍ଗବସ୍ତ୍ର ଓ ଫଳଦାନ ପୂର୍ବକ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରା ଯାଇଥିଲା। ଏହି ଅବସରରେ ଗବେଷଣା ଚେୟାର ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପାଦିତ ଭୀମ ଭୋଇ ଭଜନମାଳା ଗ୍ରନ୍ଥ ମୁଖ୍ୟ ଅତିଥିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଲୋକାର୍ପିତ ହୋଇଥିଲା। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳପତି ପ୍ର. ଏନ୍. ନାଗାରାଜୁଙ୍କ ପୌରୋହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି ସମ୍ମାନରେ ପ୍ର. ରାଜଲକ୍ଷ୍ମୀ ମିଶ୍ର, ପ୍ର.କାଳିଦାସ ମିଶ୍ର, ପ୍ର ହୃଷୀକେଶ ମହାନ୍ତି, ପ୍ର. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ, ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଆଞ୍ଚଳିକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶିକା ଡ. ପ୍ରଭାବତୀ ଗୁରୁ, ନେତାଜୀ ସୁଭାଷ ଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ମହାବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷା ଡ. ସିକତା ପଣ୍ଡା, ମହିମା ଧାମର ଅବଧୂତ ବାବା, ଆନନ୍ଦ ବାବା ଓ ଅନ୍ୟ ସାଧୁମାନେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ପଞ୍ଚାୟତ ଡିଗ୍ରି କଲେଜ ବୌଦ୍ଧ, ନାକଟିଦେଉଳ କଲେଜ, ମହିଳା ମହାବିଦ୍ୟାଳୟ ସମ୍ବଲପୁର, ଏନ୍‌ଏସ୍‌ସିବି କଲେଜ୍ ଓ ଜିଏମ୍‌ୟୁର ଶତାଧିକ ଅଧ୍ୟାପକ ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ ସାମିଲ ହୋଇଥିଲେ। ଆରମ୍ଭରୁ ଦୀପଅର୍ଘ୍ୟ ଦାନ ଓ ମହିମା ଭଜନ ସମାରୋହ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ସମଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ପ୍ର. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡା ସଞ୍ଚାଳନ କରିଥିଲେ। ସଭାରେ ସ୍ୱାଗତ ଭାଷଣ ଦେଇଥିଲେ ଜିଏମ୍‌ୟୁ ଉପକୁଳସଚିବ ଡ. ଉମାଚରଣ ପତି ଓ ଧନ୍ୟବାଦ ଦେଇଥିଲେ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାସ।

ଜିଏମ୍‌ୟୁରେ 'ଭୀମ ଭୋଇ ଦୃଷ୍ଟି ଓ ଦର୍ଶନ' ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳା

ସମ୍ବଲପୁର, ୯।୪ (ଇମିସ): ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ(ଜିଏମ୍‌ୟୁ)ର ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ପକ୍ଷରୁ ଶୁକ୍ରବାର ମହିମା ଧର୍ମ ଦର୍ଶନ ଓ ଭୀମ ଭୋଇ କାବ୍ୟଦୃଷ୍ଟି ସପର୍କିତ ଏକ ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳା ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଯାଇଛି। ଜିଏମ୍‌ୟୁ କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗରାଜୁ ଏହାକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟନ କରିଥିଲେ। ଏହି ଅବସରରେ କୁଳପତି ତାଙ୍କ ବକ୍ତବ୍ୟରେ ଭକ୍ତିମାର୍ଗରେ ମହିମା ଧର୍ମର ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ଓ ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ କାବ୍ୟ ପ୍ରତିଭାର ସଂପର୍କରେ ବକ୍ତବ୍ୟ ରଖିବା ସହିତ ଭୀମ ଭୋଇ ଚେୟାର ସେମିନାର, ୱେବିନାର, ଗ୍ରନ୍ଥ ପ୍ରକାଶନ ଆଦି ମାଧ୍ୟମରେ ତାହାର ପ୍ରଚାର ପ୍ରସାର କରିବାକୁ କହିଥିଲେ। ବିଶିଷ୍ଟ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ଭୋଲାନାଥ ନାୟକ କବିଙ୍କ ଦିବ୍ୟଚେତନାକୁ ଚିତ୍ରରେ ସର୍ଜନା କରିବା ଅନନ୍ୟ ଅନୁଭବ ବୋଲି କହିଥିଲେ। ଭୀମ ଭୋଇ ଚେୟାର ପ୍ରଫେସର ଡ. ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଆବାହକତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଏହି କର୍ମଶାଳାରେ ପ୍ର. କାଳିଦାସ ମିଶ୍ର, ପ୍ର. କାମଦେବ ସାହୁ, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳସଚିବ ଗିରୀଶ କୁମାର ସିଂ, ଉପ କୁଳସଚିବ ଡ. ଉମାଚରଣ ପତି, ପିଜି କାଉନ୍‌ସିଲ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସଚ୍ଚିଦାନନ୍ଦ ମହାପାତ୍ରଙ୍କ ସମେତ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀ, ଅଧ୍ୟାପକ ଅଧ୍ୟାପିକା ଯୋଗଦେଇଥିଲେ। କର୍ମଶାଳାରେ ଚିତ୍ରଶିଳ୍ପୀ ସଂଜୟ ସାହୁ, ମନୋଜ ଚୌଧୁରୀ, ବନ୍ଦନା ପଣ୍ଡା, ସୁଜାତା ବେହେରା, ପ୍ରେମଚନ୍ଦ ରାଉତ, କୁଳଦୀପ ବର୍ମା ଓ ଜତିନ୍ ପାଢ଼ୀ ପ୍ରମୁଖ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ। ସମ୍ବଲପୁର କଳା ଏକାଡେମୀର ସଭାପତି ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ମାଝୀ କର୍ମଶାଳା ପରିଚାଳନାରେ ସହଯୋଗ କରିଥିଲେ।

Quest for Truth

GANGADHAR MEHER UNIVERSITY TO ESTABLISH FIELD CENTRES FOR STUDIES ON BHIMA BHOI AND MAHIMA DHARMA

Subrat Mohanty

The Samadhi pitha of Bhima Bhoi is at Khaliapali

Photos: Subrat Mohanty

The Gangadhar Meher University (GMU) of Sambalpur will set up two field centres — one at Kandhara in Sambalpur district and another at Khaliapali in the neighbouring Subarnapur district — for conducting studies on Bhima Bhoi, saint, philosopher and poet, besides Mahima Dharma. Mahima Dharma was a religious movement based on the worship of God, known as Alekh, as attributeless as condemnation of religious customs set by the rich and upper-class society generally.

The Odisha government has sanctioned about ₹5 crore for setting up the two centres at Kandhara and Khaliapali. While Bhoi got enlightenment at Kandhara, the Samadhi pitha of Bhoi is at Khaliapali. Both the centres will be under the Bhima Bhoi Research Chair of the GMU which was set up in 2018. Through these two centres, GMU plans to publish research papers in reputed journals to bring Mahima Dharma and the teachings of Bhoi to limelight. The centres will also translate original manuscripts of Bhoi into English and other Indian languages besides publishing books on the teachings of Bhoi and its impact on the social life of Odisha.

N Nagaraju, vice-chancellor, GMU, informs, "The centres will also look into the preservation and digitisation of manuscripts on the two subjects. This apart, the translation of the creations of Bhoi into different Indian languages will also be carried out at the two centres."

Pradeep Panda, Bhima Bhoi chair professor, GMU, shares, "Research assistants besides office assistants will be appointed at both the field centres. Equipment including computer, internet and other facilities will be provided for research work."

Murlidhar Sethy, senior journalist, says, "It is said Bhoi was born between 1845 and 1850. He spent his life from childhood up to the age of 25 at Kankadapada in Madhupur and Kandhara in Rairakhol area. Bhoi came in contact with Goswami at Kankadapada while he was around 14 years old. He was inspired by Goswami. Bhoi was instrumental in preaching Mahima Dharma in Rairakhol area. He left Rairakhol area in 1875. He travelled to different areas and arrived at Khaliapali in 1877 and established a 'mutt' there. He breathed his last at Khaliapali in 1895."

Bhima Bhoi

Bhoi was born into a low-caste family and faced social discrimination and exclusion throughout his life. "Despite these challenges, he developed a profound spiritual and philosophical understanding and became a vocal advocate of social equality and the upliftment of the oppressed classes. Bhoi is best known for his 'bhajans'. His poetry conveyed deep spiritual and philosophical messages, emphasising the unity of all religions and inherent divinity of man. He vehemently criticised the oppressive practices and rituals prevalent in society then and called for a more inclusive and egalitarian society," elaborates Sethy.

> Bhoi's works include 'Stuti Chintamani', 'Brahma Nirupana Gita', 'Adi Anta Gita', 'Bruhat Bhjanamala', 'Astaka Bihari Gita', 'Nirveda Sadhana' and more

> Share your views on this with us at Irene.Saha@timesgroup.com

'ଭୀମଭୋଇଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ଥିଲା ନିଷ୍ପେଷିତ ମଣିଷର ଆର୍ତ୍ତନାଦ'

ସମ୍ବଲପୁର,୪।୧୧(କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ) : ସନ୍ଥକବି ଭୀମ ଭୋଇ ଥିଲେ ଚର୍ଯ୍ୟାପଦ, ସାରଳା ଦାସ, ପଞ୍ଚସଖା ଦେଇ ଓଡ଼ିଆ ସାହିତ୍ୟରେ ବହି ଆସିଥିବା ଜନବାଦୀ ଧାରାର ପ୍ରଖର ଉତ୍ତରଣ। ତାଙ୍କ ସାହିତ୍ୟରେ ଥିଲା ଦଳିତ, ନିଷ୍ପେଷିତ ମଣିଷର ଆର୍ତ୍ତନାଦ। ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଭୀମଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଶୁକ୍ରବାର ଅନୁଷ୍ଠିତ ଭୀମଭୋଇ ବକ୍ତୃତାମାଳାରେ କବି ଡଃ ବାସୁଦେବ ସୁନାନୀ ଏବଂ କବି ସରୋଜ ମହାନ୍ତି ଏଭଳି ମତବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି। ଡଃ ସୁନାନୀ କହିଲେ ଯେ ମଣିଷକୁ ଯଦି ଅକର୍ମଣ୍ୟ କରିବାର ଅଛି; ତେବେ ତାକୁ ଦେବତା କରିଦିଅ ଏବଂ ଯଦି ଅପମାନିତ କରିବାର ଅଛି ତେବେ ତା'ର ଜାତି ଚିହ୍ନାଇ ଦିଅ। ଭୀମଭୋଇଙ୍କୁ ସନ୍ଥ ଓ କନ୍ଧ କହି ଆମେ ତାହା ହିଁ କରି ଆସିଛୁ ବୋଲି ସେ କହିଥିଲେ। ଭୀମଭୋଇ ଚେୟାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡଃ ପ୍ରଦୀପ କୁମାର ପଣ୍ଡାଙ୍କ ଆବାହକତ୍ୱରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ସମ୍ମାନରେ କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗରାଜୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତା କରି ଦଳିତ ଚେତନାର ବିମର୍ଷ ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ସବୁଠୁ ବଡ଼ ଆହ୍ୱାନ ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାଶ ମଞ୍ଚାସୀନ ଥିଲେ। ଓଡ଼ିଆ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀପ୍ରିୟା ବେହେରା ଅତିଥି ପରିଚୟ ପ୍ରଦାନ ଓ ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗ ମୁଖ୍ୟ ସୁନେଲି ଦେଇ ଧନ୍ୟବାଦ ଅର୍ପଣ କରିଥିଲେ। ଓଡ଼ିଆ, ଇଂରାଜୀ ଓ ସଂସ୍କୃତ ବିଭାଗର ଅଧ୍ୟାପକ ଅଧ୍ୟାପିକା ଏବଂ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ସମେତ ଭୀମଭୋଇ ସାହିତ୍ୟ ତଥା ଦର୍ଶନପ୍ରେମୀ ସଭାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ।

ଭୀମ ଭୋଇ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ

ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା ବୃତ୍ତଚିତ୍ର 'ଅରୂପ ରୂପ'

ସମ୍ବଲପୁର,୩।୧(ବ୍ୟୁରୋ): ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଦିବାସୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରର ଆଜି ଥିଲା ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସ। ଏହି ଅବସରରେ ସନ୍ଥକବି ଭୀମ ଭୋଇ ଓ ମହିମା ଧର୍ମର ମୌଳିକ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ବାର୍ତ୍ତା ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା। ପ୍ର. କାଳିଦାସ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପୌରହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରାତଃ ସତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନା ସାହିତ୍ୟ ସାଧକ ପ୍ର. ନଟବର ଶତପଥୀ ଓ ପ୍ର. ବାବାଜୀ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ପ୍ର. ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ, ଡ. ସ୍ୱାଗତିକା ମହାନ୍ତି, ଡ. ରାଜା କୁମାର ନାୟକ, ଡ. ଶାସନ ବିଶି ଓ ଡ. ସୁଷମା ମୋଦି ପ୍ରମୁଖ ଗବେଷଣା ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ। ଏହି ସତ୍ରରେ ଧର୍ମରେ ମୌଳିକତା ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକତାର ସଂଘର୍ଷକୁ ବକ୍ତାମାନେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ।

ଆଲୋଚନା ଚକ୍ରରେ ଆଜିର ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା ଦେବରଞ୍ଜନଙ୍କ ପ୍ରଯୋଜନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ନିର୍ମିତ ବୃତ୍ତଚିତ୍ର 'ଅରୂପ ରୂପ'ର ଉନ୍ମୁକ୍ତି ପ୍ରଦର୍ଶନ। ଜାତିବାଦର ପ୍ରତିବାଦରେ ଉଦ୍ଭୁତ ଓ ସମଭାବର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରୁଥିବା ମହିମା ଧର୍ମ ଜାତିଗତ ବିଦ୍ୱେଷରୁ କେତେ ମୁକ୍ତ, ତାହା ହିଁ ଥିଲା ଏହି ସିନେମାର ପଟ୍ଟଭୂମି।

ଆଜିର ଦ୍ୱିତୀୟ ସତ୍ରରେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ଡ. ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ନାୟକ। ଡ. ଗୋପୀନାଥ ବାଗ, ଡ. ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମିଶ୍ର, ଡ. ଦେବାଶିଷ ପାଣ୍ଡିଆ, ଡ. ଟେକଚାନ୍ଦ ଦୁଆନ, ଡ. ଶ୍ରୀକାନ୍ତ କୁମାର ବାରିକ, ଡ. ପ୍ରାମା ଚାଟାର୍ଜୀ, ଡ. ବି. ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱରାଲୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗବେଷକମାନେ। ଭୀମ ଭୋଇଙ୍କ ବିଶ୍ୱମାନବବାଦ ଓ ଧର୍ମ ତଥା ସର୍ଜନରେ ଆଧୁନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ପୁରୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଦିରୁ ବହୁ ଗବେଷକ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ଏହି ଅବକାଶରେ ଦୁଇଦିନ ଧରି ଅନୁଷ୍ଠିତ ମହିମା ଆଧାରିତ ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳାରେ ଭାଗନେଇଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରାଯାଇଥିଲା। କୁଳପତି ଏନ୍. ନାଗରାଜୁ ଓ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାସ ଏହାକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିଥିଲେ। ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳାକୁ ସଂଯୋଜନା କରିଥିଲେ ଶିଳ୍ପୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ମାଝୀ ଓ ବନ୍ଦନା ପଣ୍ଡା। ଉଦ୍‌ଯାପନ ସତ୍ରରେ କୁଳପତି ପ୍ର. ଏନ୍. ନାଗରାଜୁ ଭୀମ ଭୋଇ ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରର ଏକ ଦୂରଦୃଷ୍ଟି ସମ୍ପନ୍ନ କ୍ରିୟାନ୍ୱୟତା ପାଇଁ ପରାମର୍ଶ ଦେଇଥିଲେ।

ଭୀମଭୋଇ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ର

ସମ୍ବଲପୁର,୩।୧(କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ) : ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଆଦିବାସୀ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ମିଳିତ ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଜାତୀୟ ଆଲୋଚନାଚକ୍ରର ଦ୍ୱିତୀୟ ଦିବସରେ ସନ୍ଥକବି ଭୀମଭୋଇ ଓ ମହିମା ଧର୍ମର ମୌଳିକ ଗବେଷଣା ପାଇଁ ଏକ ନିର୍ଣ୍ଣାୟକ ବାର୍ତ୍ତା

ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା। ପ୍ରଫେସର କାଳିଦାସ ମିଶ୍ରଙ୍କ ପୌରହିତ୍ୟରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ପ୍ରଥମ ସତ୍ରରେ ଓଡ଼ିଆ ସମାଲୋଚନା ସାହିତ୍ୟର ଦୃଢ଼ ସାଧକ ପ୍ରଫେସର ନଟବର ଶତପଥୀ ଓ ପ୍ରଫେସର ବାବାଜୀ ଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ମୁଖ୍ୟବକ୍ତା ଭାବେ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ପ୍ରଫେସର ହରିଶ୍ଚନ୍ଦ୍ର ସାହୁ, ଡଃ ସ୍ୱାଗତିକା ମହାନ୍ତି, ଡଃ ରାଜା କୁମାର ନାୟକ, ଡଃ ଶାସନ ବିଶି ଓ ଡଃ ସୁଷମା ମୋଦି ପ୍ରମୁଖ ଗବେଷଣା ପତ୍ର ଉପସ୍ଥାପନ କରିଥିଲେ। ଏହି ସତ୍ରର ସବାନ୍ତରେ ଧର୍ମରେ ମୌଳିକତା ଓ ଆନୁଷ୍ଠାନିକତାର ସଂଘର୍ଷକୁ ବକ୍ତାମାନେ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରିଥିଲେ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ମୁଖ୍ୟ ଆକର୍ଷଣ ଥିଲା ଦେବରଞ୍ଜନଙ୍କ ପ୍ରଯୋଜନା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାରେ ନିର୍ମିତ ବୃତ୍ତଚିତ୍ର 'ଅରୂପ ରୂପ' ପ୍ରଦର୍ଶନ। ଜାତିବାଦର ପ୍ରତିବାଦରେ ଉଦ୍ଭୁତ ଓ ସମଭାବର ବାର୍ତ୍ତା ବହନ କରୁଥିବା ମହିମା ଧର୍ମ ଜାତିଗତ ବିଦ୍ୱେଷରୁ କେତେ ମୁକ୍ତ, ତାହା ହିଁ ଥିଲା ଏହି ସିନେମାର ପଟ୍ଟଭୂମି।

ଦ୍ୱିତୀୟ ସତ୍ରରେ ସଭାପତିତ୍ୱ କରିଥିଲେ ଡଃ ଦ୍ୱାରିକାନାଥ ନାୟକ। ଡଃ ଗୋପୀନାଥ ବାଗ, ଡଃ ପୁରୁଷୋତ୍ତମ ମିଶ୍ର, ଡଃ ଦେବାଶିଷ ପାଣ୍ଡିଆ, ଡଃ ଟେକଚାନ୍ଦ ଦୁଆନ, ଡଃ ଶ୍ରୀକାନ୍ତ ବାରିକ, ଡଃ ପ୍ରାମା ଚାଟାର୍ଜୀ, ଡଃ ବି. ଭେଙ୍କଟେଶ୍ୱରାଲୁ ଓ ଗବେଷକମାନେ ଭୀମଭୋଇଙ୍କ ବିଶ୍ୱମାନବବୋଧ ଓ ଧର୍ମ ତଥା ସର୍ଜନରେ ଆଧୁନିକ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀର ବିଶ୍ଳେଷଣ କରିଥିଲେ। ଆଲୋଚନାଚକ୍ରରେ ପୁରୀ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ସଂସ୍କୃତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ରେଭେନ୍ସା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ, ସମ୍ବଲପୁର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଦିରୁ ବହୁ ଗବେଷକ ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ। ଏହି ଅବସରରେ ଦୁଇଦିନ ଧରି ଅନୁଷ୍ଠିତ ମହିମା ଆଧାରିତ ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳାରେ ଅଂଶଗ୍ରହଣ କରିଥିବା ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କୁ ଗଙ୍ଗାଧର ମେହେର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ କୁଳପତି ପ୍ରଫେସର ଏନ୍. ନାଗରାଜୁ ଓ କୁଳସଚିବ ଯୁଗଳେଶ୍ୱରୀ ଦାସ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧିତ କରିଥିଲେ। ଚିତ୍ରକଳା କର୍ମଶାଳାକୁ ସଂଯୋଜନା କରିଥିଲେ ଶିଳ୍ପୀ ପ୍ରଶାନ୍ତ କୁମାର ମାଝୀ ଓ ବନ୍ଦନା ପଣ୍ଡା।

Pradip Kumar Panda.
07.03.2024

****